Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleménye – A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Központi Banknak és az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak: Az uniós klíringrendszer megerősítése felé vezető út

(COM(2022) 696 final)

Javaslat európai parlamenti és tanácsi rendeletre a 648/2012/EU, az 575/2013/EU és az (EU) 2017/1131 rendeletnek a harmadik országbeli központi szerződő felekkel szembeni túlzott kitettség csökkentését és az uniós elszámolási piacok hatékonyságának javítását célzó intézkedések tekintetében történő módosításáról

(COM(2022) 697 final – 2022/0403 (COD))

(2023/C 184/09)

Előadó: **Florian MARIN**

Felkérések:	Tanács, 2023.1.31.
	Európai Parlament: 2023.2.1.
	Európai Bizottság, 2023.2.8.
Jogalap:	az Európai Unió működéséről szóló szerződés 114. cikke
Illetékes szekció:	„Gazdasági és monetáris unió, gazdasági és társadalmi kohézió” szekció
Elfogadás a szekcióülésen:	2023.3.2.
Elfogadás a plenáris ülésen:	2023.3.22.
Plenáris ülésszak száma:	577.
A szavazás eredménye:	
(mellette/ellene/tartózkodott)	201/1/3

1. **Következtetések és ajánlások**

1.1 Az EGSZB üdvözli a rendeletjavaslatot ([1]), valamint a tőkepiacaink stratégiai autonómiájának biztosítására, a belső elszámolási kapacitás növelésére és az uniós klíringrendszer biztonságosabbá és szilárdabbá tételére irányuló európai bizottsági erőfeszítéseket. Az EGSZB úgy véli, hogy az uniós tőkepiacok pénzügyi stabilitásához nélkülözhetetlen egy versenyképes és hatékony elszámolási rendszer.

1.2 Az EGSZB azt javasolja, hogy az uniós székhelyű elszámolóházak hozzák létre és alakítsák ki kapacitási kereteiket, illetve ruházzanak be azok fejlesztésébe, hogy a piaci szereplőket a műveleteik Unión belüli elszámolására ösztönözzék.

1.3 Az EGSZB úgy véli, hogy a brexit után azonnal átfogó tervet kellett volna végrehajtani az uniós székhelyű elszámolóházakra való átállás ösztönzése érdekében, és csalódott a 81 billió EUR értékű származékos piacot érintő lassú döntéshozatali folyamat miatt. Az EGSZB egyértelműbb álláspontot várt az egyesült királyságbeli központi szerződő felekkel szembeni kitettség csökkentésével kapcsolatban, valamint konkrétabb szabályokat és ösztönzőket várt az uniós székhelyű központi szerződő felek felé való elmozdulás előmozdítása érdekében.

1.4 Az EGSZB döntő fontosságúnak tartja, hogy az uniós klíringrendszerről minden eszközosztályra és volumenre kiterjedően konkrét adatok álljanak rendelkezésre, és úgy véli, hogy e tekintetében többet kell tenni. A pénzügyi stabilitási kockázatok pontos megértése érdekében rendszeresen át kell tekinteni az összegyűjtött adatok és a kockázati dinamika közötti kapcsolatot. Az EGSZB nagyra értékeli, hogy a kockázati modelleknek a pénzügyi kockázat mellett a központi szerződő felek környezeti, társadalmi és irányítási kockázatait is figyelembe kell venniük, és azoknak a különböző kockázati forgatókönyvekben és elemzésekben ugyanolyan jelentőséggel kell bírniuk.

([1]) COM(2022) 697 final.

1.5 Az EGSZB átfogó értékelést kér azzal kapcsolatban, hogy milyen többletköltségek merülhetnek fel az Európai Értékpapírpiaci Hatóság (ESMA) és más uniós szervek számára a munkaerő, az informatikai rendszerek, a közös felügyeleti csoportok és a javasolt közös nyomonkövetési mechanizmus tekintetében.

1.6 Az EMIR rendelet 2019-es módosításai és a jelenlegi rendeletjavaslat által az ESMA-ra ruházott további hatáskörökre tekintettel az EGSZB azt szeretné, ha az ESMA tevékenységét illetően alkalmaznák a fékek és ellensúlyok rendszerét. Az EGSZB azt javasolja, hogy az ESMA tegyen többet annak biztosítása érdekében, hogy az uniós ügyfeleiknek nyújtott szolgáltatásokat jelentős arányban uniós központi szerződő felek számolják el.

1.7 A csoporton belüli ügyleteket illetően az EGSZB nagyra értékeli azt a döntést, hogy az adózási szempontból nem együttműködő országok és területek, illetve a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás elleni küzdelem szempontjából kiemelt kockázatot jelentő joghatóságok között felsorolt országok jogalanyai nem mentesülnek az elszámolási kötelezettségek és a letéti követelmények alól.

1.8 Az EGSZB csalódottságának ad hangot amiatt, hogy az Európai Bizottság nem végezte el a meglévő keret átfogó értékelését, és nem vizsgálta meg, hogy az elmúlt években hogyan változott az uniós piac vonzereje, tekintve, hogy a rendeletet több mint három éve módosították utoljára. Az EGSZB üdvözli a 7b. cikk bevezetését, és arra kéri az ESMA-t, hogy a rendelet hatálybalépésétől számított egy év elteltével nyújtson be jelentést a nem uniós központi szerződő felek alkalmazásának elsődleges okairól.

1.9 Az EGSZB úgy véli, hogy az uniós központi szerződő feleknek átláthatónak kell lenniük díjaikat, letéti felhívásaikat és a piaci stresszhelyzet idején hozott intézkedéseiket illetően, annak érdekében, hogy valamennyi piaci szereplő számára javuljon a kiszámíthatóság.

1.10 Az EGSZB arra kéri az Európai Bizottságot, hogy fejtse ki, konkrétan mit ért a 20. cikk javasolt módosításaiban szereplő „sürgős” kifejezés alatt, és annak meghatározására kéri a társjogalkotókat, hogy mely mentességek minősülnek „sürgős” döntésnek.

1.11 Az EGSZB támogatja a 23. cikkben a közös felügyeleti csoportok és a közös nyomonkövetési mechanizmus létrehozásával kapcsolatban javasolt módosításokat. Az EGSZB javasolja, hogy a civil társadalmat is vonják be a 23c. cikk alapján létrehozott nyomonkövetési mechanizmusba, valamint az EGSZB megfigyelőként vegyen részt a közös nyomonkövetési mechanizmusban.

1.12 Az EGSZB túl hosszúnak tartja az Európai Bizottság számára a rendelet alkalmazásának felülvizsgálatára megállapított ötéves határidőt. Úgy véli továbbá, hogy többet kell tenni az engedélyek megadásához vagy a tevékenységek és szolgáltatások körének bővítéséhez szükséges idő csökkentése, valamint egy központi adatbázis létrehozása érdekében. Az EGSZB az adminisztratív terhek csökkentése és egyszerűbb hozzáférési megoldások biztosítása mellett nagyobb átjárhatóságot kér az európai klíringrendszeren belül.

1.13 Az EGSZB támogatja a 38. cikket érintő módosítások által kínált nagyobb átláthatóságot, amelyek előírják az elszámolási szolgáltatásokat nyújtó klíringtagok és ügyfelek számára, hogy tájékoztassák ügyfeleiket és potenciális ügyfeleiket a letéti modellekről és az esetleges veszteségekről vagy egyéb költségekről.

2. **Háttér-információk**

2.1 Az Európai Bizottság által 2015-ben útjára indított tőkepiaci unió egy ambiciózus, hosszú távú projekt, amelynek központi célja, hogy az egységes piac négy alapvető szabadságának egyikeként biztosítsa az Unióban a tőke szabad áramlását. A brexit hatására a tőkepiacokon jelentősen csökkent Európa globális szerepe: globális tevékenysége a brexit előtti 22 %-ról mindössze 14 %-ra esett vissza ([2]). Harminc évvel az egységes piac elindítása után, húsz évvel az euro bevezetése után és hét évvel a tőkepiaci unióra vonatkozó kezdeményezés elindítását követően az EU-nak még mindig akad tennivalója az egységes tőkepiac létrehozásának terén.

2.2 Az EMIR Refit rendelet ([3]) és az EMIR 2.2 rendelet ([4]) keretében nagyobb átláthatóságot biztosítottak a harmadik országbeli központi szerződő felek tekintetében, módosításokat vezettek be az elszámolási megbízás tekintetében, és további hatásköröket ruháztak az ESMA-ra, az EU felügyeleti hatóságára. E rendeletjavaslat még több hatáskört biztosít az ESMA számára. Mivel az elszámolási kapacitás a tőkepiaci unió egyik fontos eleme, a harmadik országbeli – különösen az egyesült királyságbeli – központi szerződő felek által nyújtott szolgáltatásoktól való túlzott függőség veszélyt jelent az európai pénzügyi piacokra nézve. Az EU a brexitmegállapodás keretében lehetővé tette az egyesült királyságbeli elszámolóházak számára, hogy 2022. június végéig továbbra is nyújthassanak szolgáltatásokat az uniós piaci szereplők részére. E határidőt a pénzügyi piac stabilitását fenyegető veszély miatt három évvel meghosszabbították azzal a szándékkal, hogy elegendő időt hagyjanak az elszámolási műveletek Unióba történő fokozatos áthelyezésére.

([2]) Jelentés – Az uniós tőkepiacokkal kapcsolatos új jövőkép.
([3]) HL L 141., 2019.5.28., 42. o.
([4]) HL L 322., 2019.12.12., 1. o.

2.3 A rendeletjavaslat célja, hogy további stabilitást, kiszámíthatóságot és arányosságot biztosítson az elszámolási kötelezettséggel rendelkező összes szereplő számára, valamint előírja a piaci szereplők számára, hogy nyilatkozzanak arról, hogy származtatott ügyleteik feldolgozását illetően milyen mértékben függnek harmadik országoktól. A javasolt módosítások emellett olyan intézkedésekre összpontosítanak, amelyek célja, hogy vonzóbbá tegyék az uniós központi szerződő feleket, és csökkentsék az adminisztratív terheket, az Unión belül előmozdítsák a központi elszámolást azáltal, hogy a klíringrésztvevők számára kötelezővé teszik, hogy aktív számlát vezessenek az uniós központi szerződő feleknél, valamint biztosítsák a helyi hatóságok számára a határokon átnyúló ügyletekhez kapcsolódó kockázatok felügyeletéhez szükséges hatásköröket.

3. **Általános megjegyzések**

3.1 Az EGSZB már régóta szorgalmazza az uniós tőkepiacok megerősítésére, valamint stabilabbá és vonzóbbá tételére irányuló jogszabályokat ([5]). A közelmúltbeli geopolitikai fejleményekre (az Ukrajna elleni orosz invázió, az energiaárak emelkedése, a világ számos részén tapasztalható geopolitikai feszültségek és a Covid19-világjárvány), valamint a gazdasági környezetre gyakorolt közvetlen hatásokra tekintettel az EGSZB rámutat arra, hogy gyors cselekvésre van szükség az uniós pénzügyi piacok stabilitásának megőrzése és fokozása érdekében. Az EGSZB úgy véli, hogy az uniós tőkepiacok pénzügyi stabilitása szempontjából döntő fontosságú a versenyképes és hatékony elszámolási rendszer megléte.

3.2 Az EGSZB üdvözli a rendeletjavaslatot, valamint az Európai Bizottság arra irányuló szándékát, hogy intézkedéseket hoz a tőkepiacaink stratégiai autonómiájának biztosítása, a belső elszámolási kapacitás létrehozása és az uniós klíringrendszer biztonságosabbá és reziliensebbé tétele érdekében. Az uniós elszámolási piac megerősítése során figyelembe kell venni a tőke nem uniós elszámolási piacokról történő elvándorlásából eredő költségeket, a kockázatalapú megközelítés védelmének szükségességét, valamint a nem uniós és az uniós pénzügyi piacok közötti kölcsönös függőséget.

3.3 Az EMIR rendelet módosítására irányuló javaslat benyújtására azután került sor, hogy Európában drámaian megemelkedtek az energiaárak, elsősorban Ukrajna Oroszország általi indokolatlan megtámadása miatt; ez instabilitást okozott az elszámolási piacokon, mivel egyes vállalatok nem tudtak biztosítékot nyújtani származtatott ügyleteikhez. Az EGSZB sürgeti, hogy továbbra is prioritásként kezeljék az uniós elszámolási ágazat konszolidációját. Ahhoz, hogy az uniós klíringrendszer versenyképesebbé váljon, figyelembe kell venni az árat, a likviditást, a kockázatot, a letéteket, a szabályozást és a hatékonyságot. Az EGSZB egyetért azzal, hogy csökkenteni kell az engedélyek megadásához, illetve a tevékenységek és szolgáltatások körének bővítéséhez szükséges időt, valamint létre kell hozni egy központi adatbázist.

3.4 Az EGSZB úgy véli, hogy az uniós székhelyű központi szerződő feleknek létre kell hozniuk és ki kell alakítaniuk kapacitási kereteiket, illetve be kell ruházniuk azok fejlesztésébe, hogy – különösen technológiai és operatív képességeik fejlesztése, a piaci szereplők közötti jobb együttműködés biztosítása és a kockázatkezelési gyakorlatok javítása révén – rávegyék a piaci szereplőket a műveleteik Unión belüli elszámolására. A kiszámíthatóság javítása érdekében a központi szerződő feleknek átláthatónak kell lenniük a díjaikat, a letéti felhívásaikat és a piaci stresszhelyzet idején hozott intézkedéseiket illetően.

3.5 A stabil tőkepiacokhoz kiegyensúlyozott és stabil munkaerőpiacra van szükség. Az EGSZB nagyra értékeli, hogy a kockázati modelleknek a pénzügyi kockázat mellett a központi szerződő felek környezeti, társadalmi és irányítási kockázatait is figyelembe kell venniük, és nagyra értékeli, hogy azoknak a különböző kockázati forgatókönyvekben és elemzésekben ugyanolyan jelentőséggel kell bírniuk.

3.6 Az EGSZB nagyra értékeli az Európai Bizottság által 2022 elején folytatott konzultációt, a tagállamok és az Európai Parlament képviselőivel, a pénzügyi szolgálatokkal és a gazdasági és pénzügyi bizottságokkal folytatott megbeszéléseket, valamint az érintett érdekelt felekkel tartott kétoldalú találkozókat.

3.7 Az EGSZB csalódottságának ad hangot amiatt, hogy az Egyesült Királyságban székhellyel rendelkező elszámolóházak számára az uniós székhelyű érdekelt felekhez biztosított korlátlan hozzáférés határidejét három évvel, 2025. június 30-ig meghosszabbították. Úgy véli, hogy alapos tervet kellett volna kidolgozni, hogy közvetlenül a brexit után ösztönözzék az uniós székhelyű elszámolóházakra való áttérést. Az EGSZB bírálja, hogy a 81 billió EUR értékű származékos piaccal kapcsolatban eddig nem tettek válaszlépéseket, korlátozott konzultációkat folytattak, és nagyon lassú a döntéshozatali folyamat.

3.8 Az európai bankok profitálnak egy többdevizás poolból az Egyesült Királyság piacán, és az európai elszámolóházakra való áttérés euroalapú elszámolási folyamatot eredményezne, ami jelentős költségekkel járna a bankrendszer számára. Bár az EGSZB támogatja ezt az elmozdulást, és úgy véli, hogy azt a lehető leghamarabb meg kell valósítani, rámutat arra, hogy megfelelő ösztönzőket kell biztosítani annak megakadályozása érdekében, hogy a bankok más piacokra térjenek át. Az uniós elszámolási ágazat megszilárdításához célzottabb és testre szabott ösztönzőket kellene figyelembe venni.

([5]) HL C 155., 2021.4.30., 20. o.

3.9 Mivel sok uniós piaci szereplő más országokban számolja el származtatott ügyleteit, az EGSZB egyértelműbb állásfoglalást várt e tendenciával kapcsolatban, valamint konkrétabb szabályokat és ösztönzőket várt annak érdekében, elmozdulás történjen az uniós székhelyű központi szerződő felek irányába. Az EGSZB elvárta volna, hogy legalább az állami szervezetek kötelesek legyenek az Unión belül elszámolni, és egyértelmű elképzelést szorgalmaz e függőség mielőbbi felszámolása érdekében.

3.10 Az EGSZB úgy véli, hogy a piaci szereplők érdekében az Unión belüli elszámolási tevékenységek fejlesztése során a teljes ellátási láncot figyelembe kell venni. Az egyesült királyságbeli központi szerződő feleknek való kitettség csökkentése során a hosszú távú kilátások és az uniós elszámolási piacra vonatkozó hozzáférési követelmények szabványosítása mellett a piaci likviditásra is ügyelni kell. Figyelembe kell venni az ügyfelek elszámolásra való felkészítését, és különböző szimulációkat kell végezni ezen ügyfelek érdekében. Az EGSZB úgy véli továbbá, hogy az ESMA-nak gondosan hozzá kell igazítania az intézkedéseket a kis és közepes méretű piaci szereplőkhöz.

3.11 Az EGSZB hangsúlyozza, hogy a harmadik országbeli központi szerződő felek milyen fontos szerepet játszanak az EU pénzügyi stabilitásában. Létfontosságú csökkenteni a koncentrációs kockázatokat, valamint biztosítani, hogy az e központi szerződő felekkel fenntartott kapcsolatok átlátható, kiszámítható, arányos és kockázatorientált megközelítésen alapuljanak. E rendeletjavaslat még több hatáskörrel ruházza fel az ESMA-t, és az EGSZB azt szeretné, ha az ESMA tevékenységét illetően alkalmaznák a fékek és ellensúlyok rendszerét.

3.12 Az EGSZB szerint ahhoz, hogy a nyomon követést illetően világos képet kapjunk, fontos, hogy konkrét adatok álljanak rendelkezésre az uniós klíringrendszerről; ezen adatoknak összehasonlíthatónak kell lenniük, és valamennyi eszközosztályra és volumenre ki kell terjedniük. Ahhoz, hogy a pénzügyi stabilitási kockázatokról pontos képet alkothassunk, fontos megfelelő adatokat gyűjteni, és a gyűjtött adatok és a kockázati dinamika közötti szinergiát rendszeresen figyelembe kell venni. Az EGSZB úgy véli, hogy e tekintetben többet kell tenni.

3.13 Az elszámolási tevékenységek és az európai egységes hozzáférési pont között további szinergiákat kell keresni. Az egységes európai hozzáférési pont előmozdítja az adatvezérelt finanszírozást, és jelentősen javítja a vállalatok, vállalkozások és pénzügyi intézmények adatokhoz és szervezeti információkhoz való hozzáférését, valamint alkalmassá teszi a gazdaságot a digitális jövőre, erősíti a digitális szuverenitást, növeli az információáramlás sebességét és közös szabványokat határoz meg az adatokra, a technológiára és az infrastruktúrára összpontosítva ([6]).

3.14 Az EGSZB támogatja az EMIR rendeletben foglalt, származtatott ügyletekre vonatkozó szabályok enyhítésére, valamint a bankgaranciák és akkreditívek magas likviditású biztosítékként való elfogadására irányuló javaslatot, mivel e nem pénzbeli alternatívák biztosítják a piaci likviditást, és már nagymértékben alkalmazzák őket a fejlettebb tőkepiacokon, például az Egyesült Államokban. Az EGSZB támogatja, hogy a központi bankok nagyobb szerepet töltsenek be az uniós fogyasztók védelmében.

3.15 Az EGSZB támogatja a 11., 14., 15. és 17. cikk javasolt módosításait, amelyek egyrészt négy hónapos végrehajtási időszakot írnak elő azon nem pénzügyi szerződő felek számára, amelyeknek első alkalommal kell biztosítékot cserélniük, másrészt biztosítják, hogy a központi szerződő felek termékkínálatának bővítésére vonatkozó eljárások rövidebbek és kevésbé összetettek legyenek. Az EGSZB üdvözli a javasolt módosításokat, mivel azok egyszerűsítik a tevékenységek és szolgáltatások köre bővítésének, valamint az engedélyek megadásának és elutasításának folyamatát. Az adminisztratív terhek csökkentése és az egyszerűbb hozzáférési megoldások biztosítása mellett nagyobb átjárhatóságra van szükség az európai klíringrendszeren belül.

4. **Részletes megjegyzések**

4.1 Az EGSZB nem ért egyet az Európai Bizottság azon kijelentésével, miszerint *„ez a jogalkotási kezdeményezés nem lesz hatással az ESMA vagy más európai uniós szervek kiadásaira”*, és úgy véli, hogy a költségek növekedni fognak az olyan területeken, mint a munkaerő, az informatikai rendszerek, a közös felügyeleti csoportok és a javasolt közös nyomonkövetési mechanizmus. Az EGSZB megjegyzi, hogy a 90. cikk javasolt módosításában az Európai Bizottság arra kéri az ESMA-t, hogy számoljon be „személyzeti és erőforrásigényeiről”. Az EGSZB ezért kéri, hogy alaposan értékeljék a többletköltségeket, valamint számítsák ki és közöljék a becsült költségvetési vonzatokat.

4.2 Az EGSZB tudomásul veszi és támogatja az Európai Bizottság arra irányuló javaslatát, hogy az elszámolási kötelezettség alá eső valamennyi piaci szereplő számára kötelezővé tegyék, hogy számlát vezessenek az uniós központi szerződő feleknél. Arra kéri az ESMA-t, hogy az Európai Bankhatósággal, az Európai Biztosítás- és Foglalkoztatói-nyugdíj-hatósággal, az Európai Rendszerkockázati Testülettel és a Központi Bankok Európai Rendszerével folytatott konzultációt követően állapítsa meg, hogy az uniós ügyfeleiknek nyújtott, rendszerszinten nagy jelentőségűként azonosított szolgáltatások jelentős részét az uniós központi szerződő feleknél kell elszámolni.

([6]) HL C 290., 2022.7.29., 58. o.

4.3 Az EGSZB üdvözli, hogy a piaci szereplőket fel kívánják kérni arra, hogy szolgáltassanak pontos számadatokat és számoljanak be a külföldi elszámolóházaktól való függőségről. Az EGSZB elvárja, hogy az ESMA gyorsan dolgozza ki az ezen információkat meghatározó technikai standardokat, várakozással tekint a hatálybalépéstől számított egy év elteltével benyújtandó kimerítő jelentés elé, és elvárja, hogy ennek megfelelően módosítsák az EMIR rendeletet.

4.4 A csoporton belüli ügyleteket illetően az EGSZB nagyra értékeli, hogy az adózási szempontból nem együttműködő országok és területek, illetve a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás elleni küzdelem szempontjából kiemelt kockázatot jelentő joghatóságok között felsorolt országok jogalanyai nem mentesülnek az elszámolási kötelezettség és a letéti követelmények alól. Az EGSZB teljes mértékben támogatja az e joghatóságokkal kapcsolatos adminisztratív intézkedéseket, és úgy véli, hogy e jogalanyok jelentős veszélyt jelentenek az EU pénzügyi rendszerére nézve.

4.5 Bár a digitális frissítés további költségvetési igényeket jelent, az EGSZB elengedhetetlennek tartja, hogy az EMIR rendelet javasolt frissítéseinek támogatásához digitális beruházásokat hajtsanak végre. Az EGSZB nagyra értékeli a felügyeleti dokumentumok online benyújtását szolgáló, valamennyi érintett hatóság számára hozzáférhető, fejlett informatikai programra vonatkozó javaslatot.

4.6 Az EGSZB csalódottságának ad hangot amiatt, hogy az Európai Bizottság nem végezte el a meglévő keret kimerítő értékelését, tekintve, hogy a rendeletet több mint három éve módosították utoljára. Továbbá ahhoz, hogy a jelenlegi módosítások megfeleljenek a célnak, az EGSZB elvárta volna annak célzott elemzését, hogy az elmúlt években miként változott az uniós piac vonzereje, különösen a közelmúltbeli jelentős geopolitikai fejlemények fényében.

4.7 Az EGSZB azt javasolja, hogy a 7. cikk alapján kidolgozott technikai standardok átláthatóak és inkluzívak legyenek. Figyelembe kell venni azt a lehetőséget is, hogy e standardok gyors kiigazítása érdekében módosításokat lehessen bevezetni. Az eszközkezelők számára fontos, hogy a végrehajtási költségek, az elszámolási költségek és a klíringtagok költségei tekintetében ár-összehasonlító eszközöket biztosítsanak.

4.8 Az EGSZB üdvözli a 7b. cikk bevezetését, amely előírja, hogy az elszámolási szolgáltatásokat nyújtó szereplőknek be kell számolniuk a nem uniós központi szerződő félnél végzett elszámolási tevékenységük köréről, valamint kötelesek tájékoztatni ügyfeleiket arról a lehetőségről, hogy az adott ügyletet egy uniós központi szerződő félnél is elszámolhatják. Az EGSZB felkéri az ESMA-t, hogy dolgozzon ki egy minden tagállamban alkalmazandó szabványosított jelentéstételi eljárást, és javasolja, hogy a rendelet hatálybalépésétől számított egy év elteltével nyújtsanak be jelentést a nem uniós központi szerződő felek alkalmazásának fő okairól. Az arányosság egységes piacon belüli biztosítása érdekében a piaci szereplőkre kiszabott bírságokra vonatkozó közös megközelítést is körültekintően kell kezelni.

4.9 Az EGSZB arra kéri az Európai Bizottságot, hogy tisztázza, konkrétan mit ért a 20. cikk javasolt módosításaiban szereplő „sürgős” kifejezés alatt, és arra kéri a társjogalkotókat, hogy egyezzenek meg arról, illetve határozzák meg, hogy mely mentességek esetében hozható „sürgős” döntés.

4.10 Az EGSZB támogatja 23. cikkben a közös felügyeleti csoportok és a közös nyomonkövetési mechanizmus létrehozásával kapcsolatban javasolt módosításokat, de megjegyzi, hogy ezeknek költségvetési vonzata lesz, mivel e hatóságoknak – köztük az ESMA-nak is – kiegészítő személyzetre lesz szükségük. Az EGSZB javasolja, hogy a civil társadalmat is vonják be a 23c. cikk alapján létrehozott nyomonkövetési mechanizmusba, különösen a jövőbeli szakpolitikai döntések tekintetében.

4.11 Az összeköttetések, a kapcsolatok és a koncentrációs kockázatok központi szerződő felekkel foglalkozó felügyeleti bizottság keretében történő megfelelő értékelésébe (24a. cikk) ugyancsak be kell vonni a civil társadalmat, és az EGSZB-nek megfigyelőként részt kellene vennie a közös nyomonkövetési mechanizmusban. Nem hagyható figyelmen kívül, hogy csökkenteni kell az klíringrendszerben érintett számos hatóság közötti hatásköri átfedéseket. Az európai és a nemzeti hatóságok közötti együttműködésnek hatékonynak kell lennie, és igazodnia kell a piaci kockázatok dinamikájához.

4.12 Az EMIR rendelet módosításai között eltelt időszakot figyelembe véve nagyon hosszúnak tűnik az Európai Bizottságnak ahhoz biztosított ötéves határidő, hogy a rendelet hatálybalépését követően körültekintően felülvizsgálja a rendelet alkalmazását. Ráadásul az EGSZB azt várta, hogy az Európai Bizottság a megállapodásnak megfelelően 2023. január 2-án benyújtja az EMIR Refit rendelet és az EMIR 2.2 rendelet alkalmazásáról szóló jelentését, de az Európai Bizottság most annak visszavonását javasolja. Az EGSZB ellenzi ezt a javaslatot, és úgy véli, hogy ennek következtében előfordulhat, hogy egyáltalán nem értékelik az EMIR rendelet módosításait, tekintve, hogy ennek folyományaként már módosították az EMIR rendeletet.

4.13 Végezetül az EGSZB támogatja a 38. cikk módosítására irányuló javaslat által kínált nagyobb átláthatóságot az elszámolási szolgáltatásokat nyújtó klíringtagok és ügyfelek azon kötelezettségét illetően, hogy tájékoztassák ügyfeleiket és potenciális ügyfeleiket a letéti modellekről és az esetleges veszteségekről vagy egyéb költségekről, amennyiben a központi szerződő fél helyreállítási intézkedéseket hajt végre. Az EGSZB úgy véli, hogy a klíringtagoknak is hozzá kell járulniuk az uniós klíringrendszeren belüli átláthatóság javításához.

Kelt Brüsszelben, 2023. március 22-én.

az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság
elnöke
Christa SCHWENG